

Verwachtingen ten aanzien van voedsel en emotieregulatie bij mensen met een eetbuistoornis

Gepubliceerd: 19-02-2008 Laatste bijgewerkt: 10-05-2024

Het doel van de studie is het onderzoeken van een causale relatie tussen verwachtingen over het effect dat eten heeft op de stemming, veranderingen in de stemming en voedselinname. Als er inderdaad een causale relatie bestaat dan moeten...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Eetstoornissen en -afwijkingen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON31989

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Verwachtingen en emotieregulatie BED

Aandoening

- Eetstoornissen en -afwijkingen

Synoniemen aandoening

Eetbuistoornis

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Rivierduinen

Overige ondersteuning: Centrum Eetstoornissen Ursula

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Depressie, Eetbuistoornis, Emotieregulatie, Verwachtingen

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Aantal geconsumeerde calorieën tijdens de smaaktest

Secundaire uitkomstmaten

Veranderingen in stemming gedurende de stemmingsinductie en de smaaktest

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Het eetgedrag bij mensen met een eetbuistoornis (binge eating disorder, BED) wordt beïnvloed door een negatieve stemming. Er bestaat een relatie tussen emotionele verstoringen en eetbuien (Grilo & Shiffman, 1994). In onze vorige experiment (Dingemans, Martijn, Jansen, & van Furth, 2007) hebben we de rol van negatieve emoties op het eetgedrag onderzocht in een groep van 66 vrouwen met BED. Tijdens een negatieve stemmingsinductie werd de stemming somberder en in de daaropvolgende smakentest werd de stemming weer beter (beginniveau). We veronderstelden dat men overeten zou kunnen dienen als een middel om de negatieve stemming te verbeteren of verzachten. Eten dient als een onmiddellijke affectregulatie zoals Tice e.a. ook veronderstelden in hun experimenten (Tice, Bratslavsky, & Baumeister, 2001). Andere studies vonden ook bewijs voor het feit dat eetbuien (tijdelijk) de negatieve emoties verminderen (Deaver, Meidinger, Crosby, Miltenberger, & Smyth, 2003). Negatief affect verandert tijdens een eetbui. Eten geeft een beter gevoel en/of maakt de negatieve emoties minder intensief (Heatherton & Baumeister, 1991; McManus & Waller, 1995; Stice, 1998). Sombere mensen gaan zich vaak te buiten aan vette snacks omdat zij geloven dat eten hun stemming repareert (Tice et al., 2001). Gedrag, met name continue pogingen tot zelf-beheersing, worden sterk geleid door verwachtingen en cognities over hoe zelf-beheersing werkt (Martijn, Tenbult, Merckelbach, Dreezens, & de Vries, 2002). Mensen hebben de neiging om hun zelfbeheersing op te geven omdat ze prioriteit geven aan affectregulatie. Je zou kunnen veronderstellen dat mensen verwachten dat (vet) voedsel hun stemming zal verbeteren. In reclames van de voedselindustrie wordt er vaak een relatie gelegd tussen voedsel en stemming. Een voorbeeld is de recent gelanceerde campagne van Mars waarin de naam op de wikkel tijdelijk is vervangen door de woorden 'happy', 'love' en 'feel good'. Herhaalde

blootstelling van dit soort boodschappen via bijvoorbeeld reclames kan de verwachtingen van mensen ten aanzien van voedsel en stemming beïnvloeden. De verwachtingen-leertheorie (Smith, Simmons, Flory, Annus, & Hill, 2007) stelt dat iemand verwachtingen ten aanzien van bepaalde bedragingen vormt in de loop van het leven. Deze verwachtingen beïnvloeden toekomstige keuzes die iemand maakt. De verwachtingen die iemand heeft over de consequenties die bepaalde gedragingen kunnen hebben zijn een optelsom van iemands leergeschiedenis. Dit zijn de cognitieve mechanismen waardoor kennis leidt tot erop volgend gedrag. De verwachting dat eten helpt om negatief affect te verminderen, kan verergeringen in eetbuien voorspellen (Stice, 2001). Eetbuien zijn het gevolg van extreme verwachtingen (Smith et al., 2007). Bulimische patiënten hebben bijvoorbeeld hogere verwachtingen dat eten hun negatieve affect zal verminderen dan patiënten met anorexia nervosa of gezonde controle personen (Hohlschein, Smith, & Atlas, 1998) (Smith et al., 2007).

De resultaten van onze vorige experimentele studie lieten zien dat er een positieve relatie is tussen depressieve symptomen en calorische inname na een negatieve stemmingsinductie. Mensen met BED die ernstig depressief waren aten meer calorieën dan mensen met BED die geen of milde depressieve symptomen hadden. Ook bleek dat ernstig depressieve mensen met BED die somberder werden tijdens het kijken van het filmfragmentje ook meer aten tijdens de daaropvolgende smaaktest. De resultaten van deze studie impliceerden alleen dat er een positieve correlatie is tussen stemmingsveranderingen en calorische inname. Men kan veronderstellen dat patiënten met BED eetbuien hebben omdat zij verwachten dat hoog calorisch voedsel hun stemming zal verbeteren.

Doel van het onderzoek

Het doel van de studie is het onderzoeken van een causale relatie tussen verwachtingen over het effect dat eten heeft op de stemming, veranderingen in de stemming en voedselinname. Als er inderdaad een causale relatie bestaat dan moeten veranderingen in verwachtingen die mensen hebben leiden tot veranderingen in calorie inname. Ook verwachten we dat patiënten met BED meer zullen eten na een negatieve stemmingsinductie dan na een positieve stemmingsinductie.

Onderzoekopzet

De causale relatie tussen verwachtingen over het effect dat eten heeft op de stemming, veranderingen in de stemming en voedselinname zal dus getest worden in een 2 (voedsel-stemming reparatie: verwachting bevestigd versus verwachting ontkrachtend) bij 2 (Stemmingsinductie: positief versus negatief) between-subjects design.

80 patiënten met BED worden door het lot verdeeld over 4 condities:

1. Een conditie waarin de verwachtingen dat eten een negatieve stemming helpt

- verminderen, wordt bevestigd. Gevolgd door een negatieve stemmingsinductie.
2. Een conditie waarin de verwachtingen dat eten een negatieve stemming helpt verminderen, wordt ontkracht. Gevolgd door een negatieve stemmingsinductie.
3. Een conditie waarin de verwachtingen dat eten een negatieve stemming helpt verminderen, wordt bevestigd. Gevolgd door een positieve stemmingsinductie.
4. Een conditie waarin de verwachtingen dat eten een negatieve stemming helpt verminderen, wordt ontkracht. Gevolgd door een positieve stemmingsinductie.

Inschatting van belasting en risico

niet van toepassing

Contactpersonen

Publiek

Rivierduinen

Veursestraatweg 185
2264 EG Leidschendam
Nederland

Wetenschappelijk

Rivierduinen

Veursestraatweg 185
2264 EG Leidschendam
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Primaire diagnose Eetbuistoornis

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Zelf opgewekt braken, misbruik van laxermiddelen , diuretica, klysma's, dieetpillen, vasten of overmatig bewegen in de afgelopen 24 weken
- Zwanger (zelfrapportage)

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blindering: Enkelblind

Controle: Geen controle groep

Doel: Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland

Status: Werving gestart

(Verwachte) startdatum: 19-02-2008

Aantal proefpersonen: 80

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 19-02-2008

Soort: Eerste indiening

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL20138.097.07